

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/117/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219202910
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1219202910.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Branislav Král a JUDr. Michaela Krajčová, v spore žalobkyne: D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, B., zast. advokátom JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, advokátska kancelária so sídlom Vajnorská 20, Bratislava, proti žalovanej: M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, B., zast. Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Miletičova 21, Bratislava, o zaplatenie 500,- Eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 10C 36/2019-87 zo dňa 25.02.2020, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 10C 36/2019-87 zo dňa 25.02.2020 potvrdzuje.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyni v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 10C 36/2019-87 zo dňa 25.02.2020 zamietol žalobu a žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť jej 500,- Eur a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že je novou veriteľkou žalovanej, ktorá bola síce v rámci konkurzu oddĺžená pre viacero dlhov, okrem iného aj pre dlh voči Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., ktorej dlhovala sumu 5.016,44 Eur, žalobkyňa jej však bola ručiteľkou a dlh čiastočne v sume 3.810,38 Eur s príslušenstvom na základe súdneho rozhodnutia v splátkach uhradila. Žalovaná uzatvorila dňa 27.09.2006 s Prvou stavebnou sporiteľňou, a. s. Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej si zobrala úver v sume 6.306,84 Eur s 4,7 % ročným úrokom. Žalobkyňa sa za splatenie úveru na požiadanie žalovanej zmluvne zaručila. Žalovaná porušila zmluvne dohodnuté podmienky, úver nesplácala riadne a včas, preto Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. dňa 17.01.2013 od Zmluvy odstúpila. Žalovaná podala dňa 07.12.2012 návrh na vyhlásenie konkurzu. Konkurzné konanie začalo uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 7.1.2013, pod sp. zn. 2K/62/2012. Následným uznesením zo dňa 06.03.2013 bol na žalovanú vyhlásený malý konkurz. Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. si ako veriteľ prihlásila do konkurzu pohľadávku v sume 5.016,44 Eur a dňa 12.03.2013 si voči žalobkyni ako ručiteľke uplatnila na súde pohľadávku v sume 5.002,14 Eur s príslušenstvom. Podaním zo dňa 08.06.2015 zobrala Prvá stavebná sporiteľňa a. s. späť svoj návrh voči žalobkyni (tam žalovanej) v sume 1.159,59 Eur. Išlo o sumu, v ktorej bola v malom konkurze voči žalovanej úspešná. Žalobkyňa bola následne rozsudkom Okresného súdu v Pezinku pod č. k. 9C/138/2013-97 zo dňa 15.03.2017 zaviazaná na úhradu zvyšnej časti dlhu v sume 3.810,38 Eur a úroku z omeškania v sume 32,17

Eur, splatných v pravidelných 100,- Eur mesačných splátkach, pod následkom straty výhody splátok. Žalobkyňa uhradila za žalovanú dňa 11.05.2017 sumu 100,- Eur, dňa 13.06.2017 sumu 100,- Eur, dňa 12.07.2017 sumu 200,- Eur a dňa 14.08.2017 sumu 100,- Eur. Zaplatila aj ďalšie splatné splátky, predbežne si však touto žalobou uplatňuje len sumu 500,- Eur. Žalobkyňa je toho názoru, že má právo na regresívny nárok voči žalovanej v rozsahu, v ktorom za ňu splnila jej dlh na základe ručenia. Ide vlastne o tzv. subrogačný regres obdobný právu poisťovateľa voči poisťníkovi. Pohľadávka na náhradu plnenia poskytnutého veriteľovi vzniká ručiteľovi voči dlžníkovi priamo zo zákona (cessio legis).

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila tak, že poukázala na konkurzné konanie, v ktorom bola oddlžená, čo vyplýva z uznesenia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.12.2017. V rámci tohto konania bol pôvodný veriteľ - Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. pomerne uspokojený a teda voči nemu dlh v plnom rozsahu zanikol. Tým zanikla aj možnosť žalobkyne regresne si vymáhať od žalovanej akýkoľvek nárok súvisiaci s pôvodnými dlhmi. Žalovaná je toho názoru, že žalobkyňa si mala svoju pohľadávku voči žalovanej uplatniť riadnou prihláškou v konkurze, a to ako svoju budúcu pohľadávku ručiteľa v zmysle § 166a zákona o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“). Budúca pohľadávka žalobkyne ako ručiteľky, ktorá plnila za žalovanú záväzok, ktorý vznikol pred rozhodným dňom - dňom vyhlásenia konkurzu, mohla byť uspokojená len v konkurze. Nárok žalobkyne, bez ohľadu na to, či bol alebo nebol uspokojený alebo prihlásený, je voči žalovanej ako dlžníčke v plnom rozsahu nevymáhateľný. Žalovaná bola v konkurze zbavená všetkých dlhov vrátane tohto, preto žiada žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

4. Žalobkyňa vo svojej replike uviedla, že na žalobe v plnom rozsahu zotrúva a s právnym názorom žalovanej nesúhlasí. Obrana žalovanej je len účelová. Ručiteľ, ktorý splnil za dlžníka jeho záväzok veriteľovi, stáva sa novým veriteľom dlžníka a to v rozsahu, v akom splnil jeho záväzok. Ručiteľ nenadobúda nárok, ktorý mal veriteľ voči dlžníkovi, ale nárok nový na náhradu plnenia voči veriteľovi. Ručiteľ sa môže domáhať náhrady za plnenie, ktoré poskytol veriteľovi od dlžníka až dodatočne (následne), t.j. až po tom, keď najprv sám plnil. Ide o subrogačný regres. Žalovaná sa odvoláva na konkurzné konanie a na oddlženie. Jej obrana je však účelová. Žalobkyňa plnením za žalovanú vznikol nový záväzok, ktorý si v konkurze nemohla uplatňovať, lebo vtedy ešte neexistoval. Pohľadávka voči žalovanej vznikla až po skončení konkurzu na základe splatenia časti dlhu veriteľovi, ktorý v konkurze nebol v celom rozsahu uspokojený. Výklad žalovanej by znamenal situáciu, keď ten, kto prešiel konkurzom, by už doživotne nebol povinný splatiť žiadny dlh.

5. Žalovaná v duplike zotrúva na všetkých svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Žalobkyňa tendenčne poukazuje na ustanovenia zákona o povinnom zmluvnom poistení ohľadne subrogačného regresu. Opomína však tú skutočnosť, že v konkurznom konaní bol pomerne uspokojený aj pôvodný veriteľ a tým žalovanej jej dlh voči nemu v celom rozsahu zanikol. Zanikla tým zároveň aj možnosť regresného nároku žalobkyne, keďže ide o nárok súvisiaci s pôvodnými dlhmi žalovanej. Žalovaná nesúhlasí s právnym názorom žalobkyne, že jej vznikol nový záväzok, ktorý si nemohla uplatniť v konkurznom konaní. Žalobkyňa si svoju budúcu pohľadávku mala v konkurznom konaní uplatniť. V tomto smere žalovaná poukazuje aj na závery uvedené v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.11.2016 pod sp. zn. 12Co/24/2016, v ktorom sa uvádza, že „nesplatené pohľadávky a záväzky úpadcu, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu a ktoré sa týkajú majetku podliehajúcemu konkurzu, sa od vyhlásenia konkurzu až do zrušenia konkurzu považujú za splatné..., to platí rovnako pre podmienené pohľadávky, ktoré sa v konkurze uplatňujú prihláškou (§ 46 ods. 1 ZKR)“. Ako podmienené pohľadávky si veriteľ musí prihlásiť aj tie pohľadávky, ktoré vzniknú v budúcnosti z titulu zabezpečovacieho práva za predpokladu, že iné osoby budú plniť za dlžníka jeho veriteľovi počas konkurzu a stanú sa tak veriteľmi dlžníka. Medzi veriteľov takýchto budúcich pohľadávok zákon zaraďuje ručiteľa, spoludlžníka a záložcu, ako aj iné osoby, ktoré budú plniť za úpadcu. Vychádzajúc z vyššie uvedeného má žalovaná za to, že žalobkyňa, ktorá ako ručiteľka plnila za žalovanú záväzok, ktorý vznikol pred rozhodným dňom - dňom vyhlásenia konkurzu, mohla byť uspokojená len v konkurze a mala si ho riadne uplatniť prihláškou.

6. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná uzatvorila dňa 27.9.2006 s Prvou stavebnou sporiteľňou, a. s. Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere na základe ktorej jej bol poskytnutý mimoriadny medziúver v sume 6.306,84 Eur a že žalobkyňa bola ručiteľkou splatenia tohto úveru. Tiež nebolo sporné, že dňa 6.3.2013 bol na žalovanú vyhlásený tzv. malý konkurz, v rámci ktorého si svoju pohľadávku z vyššie uvedenej zmluvy uplatnila Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. ako veriteľ a to v sume 5.016,14 Eur. Následne dňa

12.3.2013 si Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., uplatnila svoju pohľadávku aj voči žalobkyni ako ručiteľke súdnou cestou, v sume 5.002,14 Eur. Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. bola v konkurze uspokojená v sume 1.159,59 Eur a v tejto časti zobrala späť žalobu voči žalobkyni. Konkurz skončil dňa 11.12.2017 oddĺžením žalovanej. Žalobkyňa (tam v pozícii žalovanej) bola v súdnom konaní zviazaná zaplatiť Prvej stavebnej sporiteľni, a. s. sumu 3.810,38 Eur a úrok z omeškania v sume 32,17 Eur a to na základe rozsudku zo dňa 15.3.2017. Žalobkyňa si svoju pohľadávku voči žalovanej v konkurze neuplatnila. Po právoplatnosti rozsudku uhradila postupne splátkami časť dlhu v sume 500,- Eur. Táto suma tvorí žalovanú pohľadávku.

7. Súd prvej inštancie spor právne posúdil podľa § 546, § 548, § 550 Občianskeho zákonníka; § 28 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 171 ods. 2, § 206f ods. 1, ods. 3, § 116a ods. 1, § 166e ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „ZKR“).

8. Vychádzajúc z vyššie citovaných právnych predpisov a zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa si mala svoju pohľadávku ručiteľky uplatniť v konkurznom konaní na základe prihlášky budúcej, či podmienenej pohľadávky. Žalobkyňa mala vedomosť v tom, že Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. odstúpila o Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, v ktorej žalobkyňa bola žalovanej ručiteľkou za splatenie poskytnutého úveru. Tiež mala žalobkyňa vedomosť v tom, že na žalovanú bol vyhlásený konkurz. Rovnako mala vedomosť o žalobe, ktorou si veriteľ žalovanej voči nej uplatnil na súde pohľadávku ako voči ručiteľke. Neobstojí tvrdenie žalobkyne, že telefonovala so správcom a bolo jej oznámené, že sa jej konkurzné konanie netýka. Toto tvrdenie žalobkyňa ani nepreukázala. Tiež neobstojí tvrdenie, že pohľadávka voči žalovanej jej vznikla až po tom, čo bola zviazaná na zaplatenie ručiteľského záväzku súdnym rozhodnutím. Žalobkyňa bola už pri podpise zmluvy uzrozumená s tým, že v prípade, ak záväzok, za splnenie ktorého ručila, nesplní žalovaná, bude ho musieť uhradiť ona sama. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalovaná si ako dlžníčka neplnila voči veriteľovi svoje zmluvné záväzky, preto veriteľ od zmluvy odstúpil. Tým mu vzniklo právo na vrátenie celého dlhu. Žalovaná podala návrh na vyhlásenie malého konkurzu, v ktorom si veriteľ svoju pohľadávku voči nej riadne uplatnil prihláškou a v konkurznom konaní bol pomerne uspokojený. Zvyšok pohľadávky mu súd priznal v súdnom konaní voči žalobkyni ako ručiteľke. Žalobkyňa si nemôže regresný nárok, ktorý vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka uplatňovať voči žalovanej nielen z toho dôvodu, že je už nevymáhateľný, pretože žalovaná bola v konkurze oddĺžená. Nemôže si ho uplatňovať aj preto, že nejde o nový nárok, ako sa nesprávne domnieva, ale o nárok, ktorý jej fakticky vznikol ešte pred vyhlásením konkurzu na žalovanú ako budúci nárok. Žalobkyňa si mala svoj ručiteľský nárok uplatniť v konkurze ako tzv. budúcu, či podmienenú pohľadávku a to na základe riadnej prihlášky. Súd prvej inštancie sa nestotožňuje s tvrdením, že predmetným výkladom žalovanej, by mohla nastať situácia, že „ten, kto prešiel konkurzom a oddĺžením už doživotne nie je povinný platiť žiadny dlh“. V danom prípade ide o oddĺženie žalovanej z dlhu, ktorý bol v konkurznom konaní zo strany veriteľa riadne uplatnený a žalovaná bola tohto dlhu v celom rozsahu zbavená. To, že žalobkyňa ako ručiteľka opomenula svoju povinnosť uplatniť si svoju budúcu, či podmienenú pohľadávku v konkurze spôsobilo, že jej budúci regresný nárok voči žalovanej v celom rozsahu zanikol. Žalobkyňa už pred vyhlásením konkurzu o dlhu žalovanej vedela a mala vedomosť aj v tom, že ho musí sama uhradiť. Žalobkyňa nemusela čakať na rozhodnutie súdu a jej následné plnenie, aby si voči žalovanej uplatnila svoj nárok. Mohla postupovať aj tak, že mohla dlh žalovanej na prvú výzvu veriteľa sama dobrovoľne uhradiť a následne si ho aj sama uplatniť v konkurznom konaní, v ktorom by bola rovnako ako hlavný veriteľ, pomerne uspokojená. Ručiteľ musí byť uzrozumený s tým, že je jeho zákonnou aj zmluvnou povinnosťou splniť záväzok dlžníka voči veriteľovi v prípade, ak ho nesplní dlžník. Táto povinnosť nastáva okamihom stanoveným vo výzve poručiteľa. Následné súdne rozhodnutie túto jeho povinnosť už len deklaruje. Aj v prejednávacom prípade teda záväzok žalobkyne plniť veriteľovi vznikol ešte pred vyhlásením konkurzu, na základe výzvy veriteľa adresovanej žalobkyni ako ručiteľke (najneskôr podaním žaloby na súd) nie až platbami na základe súdneho rozhodnutia po jeho zrušení. Argumentácia žalobkyne by platila jedine v prípade, ak by na žalovanú konkurz nikdy nebol vyhlásený. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodnú. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej bola náhrada trov konania priznaná v rozsahu 100 %.

9. Proti rozsudku podala odvolanie žalobkyňa prostredníctvom jej právneho zástupcu, ktorá nesúhlasila s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby a navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý

rozsudok tak, že zaviazá žalovanú zaplatiť žalovanú istinu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a prizná žalobkyni nárok na náhradu trov konania alebo, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V podanom odvolaní žalobkyňa namietala, že napadnutý rozsudok považuje za nezákonný. Súd síce zistil správne skutkový stav, ale na základe zisteného skutkového stavu súd nesprávne a nezákonne rozhodol, keď žalobu zamietol. Podľa žalobkyne, s právnym názorom súdu v bode 41. odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno súhlasiť. Predpokladom uplatnenia nároku ručiteľa voči dlžníkovi je, že ručiteľ pohľadávku veriteľa uspokojil. Pokiaľ ručiteľ veriteľovi neplní, nemá žiadny peňažný nárok voči dlžníkovi. Žalobkyňa v odvolaní opätovne poukázala na judikát R18/2006 a tvrdila, že ručiteľ sa môže domáhať náhrady za plnenie, ktoré poskytol veriteľovi od dlžníka až dodatočne (následne), t. j. až potom, keď sám najprv plnil. Ide vlastne o tzv. subrogačný regres (postih), ktorý má obdobnú povahu ako postihové právo poisťovateľa voči poisťníkovi alebo poistenému. Občiansky zákonník vychádza z toho, že plnením ručiteľa zanikla síce pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi, ale zo zákona vzniká samostatná pohľadávka ručiteľa voči dlžníkovi, za ktorého ručiteľ splnil jeho dlh. Z ustanovenia § 550 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ručiteľ môže od dlžníka požadovať, aby mu nahradil to, čo zaňho plnil. Plnením ručiteľa teda zaniká záväzkový vzťah medzi dlžníkom a veriteľom a ručiteľovi vzniká proti dlžníkovi právo na náhradu za platenie poskytnuté veriteľovi ako nové právo, ktoré sa samostatne premičtuje. Teda plnením žalobkyne síce zanikla pohľadávka veriteľa (Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.) voči dlžníkovi (žalovanej), ale zo zákona vznikla žalobkyni samostatná pohľadávka voči žalovanej, za ktorú splnila jej dlh. Pohľadávka, ktorú si uplatňuje voči žalovanej je pohľadávkou novou, ktorá vznikla až po zrušení konkurzu dlžníčky. Keďže veriteľ (Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.) si prihlásil pohľadávku voči žalovanej v konkurznom konaní v plnej výške 5.016,44 Eur nemohla si ju prihlásiť žalobkyňa. Ak by si pohľadávku prihlásila aj ona v tom prípade by bola prihlásená pohľadávka duplicitná a žalovanou popretá. V tomto prípade teda išlo o oddĺženie žalovanej z dlhu, ktorý bol v konkurznom konaní zo strany veriteľa v plnej výške uplatnený a žalovaná bola tohto dlhu v celom rozsahu zbavená. Žalobkyňa plnila za dlžníčku, ako ručiteľka až po zrušení konkurzu dlžníčky, čím vznikol nový záväzok, ktorý si nemohla v konkurze uplatňovať, lebo vtedy ešte neexistoval. Žalovaný dlh a pohľadávka voči žalovanej vznikla potom, keď ako ručiteľka zaplatila veriteľovi dlh, ktorý nemohol byť uspokojený v konkurznom konaní. Predpokladom uplatnenia nároku ručiteľa voči dlžníkovi je, že ručiteľ pohľadávku veriteľa uspokojil.

10. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadřila prostredníctvom právneho zástupcu žalovaná. Vo svojom vyjadrení uviedla, že súd dospel k záveru, že žalobkyňa si mala svoju pohľadávku ručiteľky uplatniť v konkurznom konaní na základe prihlášky budúcej, či podmienenej pohľadávky. Žalobkyňa mala vedomosť o tom, že Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. odstúpila od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, v ktorej žalobkyňa bola ručiteľkou žalovanej za splatenie poskytnutého úveru. Tiež mala žalobkyňa vedomosť o tom, že na žalovanú bol vyhlásený konkurz. Rovnako mala vedomosť o žalobe, ktorou si veriteľ žalovanej voči nej uplatnil na súde pohľadávku ako voči ručiteľke. Neobstojí tvrdenie žalobkyne, že telefonovala so správcom a bolo jej oznámené, že sa jej konkurzné konanie netýka. Toto tvrdenie žalobkyňa ani nepreukázala. Tiež neobstojí tvrdenie, že pohľadávka voči žalovanej jej vznikla až po tom, čo bola zaviazaná na zaplatenie ručiteľského záväzku súdnym rozhodnutím. Žalobkyňa bola už pri podpise zmluvy uzrozumená s tým, že v prípade, ak záväzok, za splnenie ktorého ručila, nesplní žalovaná, bude ho musieť uhradiť ona sama. Žalovaná sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie a rozhodnutie považuje za vecne správne. Žalovaná má za to, že jej dlh voči veriteľovi zanikol a takisto oddĺžením žalovanej zanikla aj možnosť regresne si od nej vymáhať akýkoľvek nárok súvisiaci s jej pôvodnými dlhmi. Žalovaná je toho názoru, že budúca pohľadávka žalobkyne, ako ručiteľky, ktorá plnila za žalovanú záväzok, ktorý vznikol pred rozhodným dňom - dňom vyhlásenia konkurzu, mohla byť uspokojená len v konkurze. Tento nárok žalobkyne, bez ohľadu na to, či bol alebo nebol uspokojený alebo prihlásený, je voči žalovanej ako dlžníkovi, nevymáhateľný v plnom rozsahu, keďže žalovaná bola zbavená všetkých dlhov, vrátane tohto. Žalovaná je toho názoru, že žalobkyňa si nemôže regresný nárok uplatňovať voči žalovanej nielen z tohto dôvodu, že je už nevymáhateľný, pretože žalovaná bola v konkurze oddĺžená. Nemôže si ho uplatňovať aj preto, že nejde o nový nárok, ako sa nesprávne domnieva, ale o nárok, ktorý jej fakticky vznikol ešte pred vyhlásením konkurzu na žalovanú ako budúci nárok. Žalobkyňa si mala svoj ručiteľský nárok uplatniť v konkurze ako tzv. budúcu podmienenú pohľadávku a to na základe riadnej podanej prihlášky. Ručiteľ musí byť uzrozumený s tým, že je jeho zákonnou aj zmluvnou povinnosťou splniť záväzok dlžníka voči veriteľovi v prípade, ak ho nesplní dlžník. Táto povinnosť nastáva okamihom stanoveným vo výzve poručiteľa. Následne súdne rozhodnutie túto jeho povinnosť už len deklaruje. Vzhľadom na uvedené žalovaná

žiada, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil a priznal žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

11. Odvolací súd preskúmal vec, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 18.10.2022; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich právni zástupcovia, upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 CSP). Odvolací súd pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení a zo skutočností, ktoré vyšli najavo najneskôr do konca lehoty na podanie odvolania. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, dôvodnosť odvolania, boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré nepochybne existovali v čase vyhlásenia rozsudku, v čase podania odvolania.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol je vecne a právne správny, je výsledkom vykonaného dokazovania, a ako taký ho odvolací súd potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Odvolateľka v odvolaní neuvádzala podstatné, rozhodujúce, konkrétne, právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že ide o konanie, v ktorom je súd viazaný žalobou, a teda aj odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania.

13. Žalobkyňa v odvolaní zopakovala skutočnosti, ktoré boli pred súdom prvej inštancie iba tvrdené, ale nepreukázané. V podanom odvolaní namietala, že nemožno sa stotožniť so záverom súdu, že žalobkyňa si mala svoju pohľadávku ručiteľky uplatniť v konkurznom konaní, vyhlásenom na majetok žalovanej.

14. V prejednávanom prípade nebolo sporné, že žalovaná uzatvorila dňa 27.9.2006 s Prvou stavebnou sporiteľňou, a. s. Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej jej bol poskytnutý mimoriadny medziúver v sume 6.306,84 Eur a že žalobkyňa bola ručiteľkou splatenia tohto úveru. Tiež nebolo sporné, že dňa 6.3.2013 bol na žalovanú vyhlásený tzv. malý konkurz, v rámci ktorého si svoju pohľadávku z vyššie uvedenej zmluvy uplatnila Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. ako veriteľ, a to v sume 5.016,14 Eur. Následne dňa 12.3.2013 si Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., uplatnila svoju pohľadávku aj voči žalobkyňi ako ručiteľke súdnou cestou, v sume 5.002,14 Eur. Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. bola v konkurze uspokojená v sume 1.159,59 Eur, a v tejto časti zobrala späť žalobu voči žalobkyňi. Konkurz skončil dňa 11.12.2017 oddĺžením žalovanej. Žalobkyňa (tam v pozícii žalovanej) bola v súdnom konaní zaviazaná zaplatiť Prvej stavebnej sporiteľni, a. s. sumu 3.810,38 Eur a úrok z omeškania v sume 32,17 Eur, a to na základe rozsudku zo dňa 15.3.2017. Žalobkyňa si svoju pohľadávku voči žalovanej v konkurze neuplatnila. Po právoplatnosti rozsudku uhradila postupne splátkami časť dlhu v sume 500,- Eur. Túto sumu si preto žalobkyňa vymáha v predmetnom súdnom konaní.

15. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v predmetnom prípade síce žalobkyňa ako ručiteľka bola iným súdnym rozhodnutím zaviazaná na úhradu dlhu žalovanej, z čoho jej po uhradení tohto dlhu svedčalo právo regresu v zmysle § 550 Občianskeho zákonníka proti žalovanej, avšak vzhľadom na skutočnosť, že na majetok žalovanej bolo vyhlásené konkurzné konanie, bolo povinnosťou žalobkyne si uplatniť svoju budúcu pohľadávku ručiteľa v konkurznom konaní s poukazom na § 166a ZKR. Z predmetného zákonného ustanovenia vyplýva, že len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené budúce pohľadávky ručiteľa, ktorému vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom.

16. V predmetnom prípade záväzok dlžníka (žalovanej) vznikol dňa 27.09.2006 uzavretím Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere s Prvou stavebnou sporiteľňou, a. s., na základe ktorej si zobrala úver v sume 6.306,84 Eur s 4,7 % ročným úrokom. Žalobkyňa sa za splatenie úveru na požiadanie žalovanej zmluvne zaručila. Žalovaná porušila zmluvne dohodnuté podmienky, úver nesplácala riadne a včas, preto Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. dňa 17.01.2013 od Zmluvy odstúpila. Dňa 06.03.2013 bol na žalovanú vyhlásený tzv. malý konkurz, v rámci ktorého si svoju pohľadávku žalobkyňa neuplatnila. Preto na základe vyššie uvedeného, nakoľko len v konkurze mohla byť uspokojená táto

budúca pohľadávka žalobkyne ako ručiteľky, rozhodol súd prvej inštancie správne, keď jej žalobu na zaplatenie sumy 500,- Eur ako regresného nároku zamietol.

17. Odvolací súd uvádza, že v zmysle § 550 Občianskeho zákonníka, na ktorý sa odvoláva aj žalobkyňa je samozrejme možné požadovať regresnú náhradu od dlžníka, za ktorého ručiteľ splnil dlh, avšak v prejednávanej veci nastala iná skutočnosť - vyhlásenie konkurzu na majetok žalovanej, čo založilo inú situáciu, a to povinnosť žalobkyne uplatniť si svoju budúcu pohľadávku v tomto konkurznom konaní, ak chcela požadovať následne jej regresný nárok za uhradenie dlhu žalovanej.

18. Konkurz predstavuje nútený proces, ktorého cieľom je speňaženie majetku za účelom uspokojenia pohľadávok veriteľov. Fyzické osoby majú možnosť oddĺženia (v praxi sa zaužíval aj pojem osobný bankrot). Proces oddĺženia fyzických osôb je upravený v zákone o konkurze a reštrukturalizácii (§ 166 a nasl. zákona č. 7/2005 Z. z.). O osobnom bankrote rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára. Týmto rozhodnutím súd zbaví dlžníka všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom. Súd však zbaví dlžníka dlhov iba v rozsahu, v ktorom tieto pohľadávky nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom. V tomto rozsahu sa tieto pohľadávky stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné.

19. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zamietol žalobu žalobkyne na zaplatenie sumy 500,- Eur, keď žalovaná si nespĺnila svoju povinnosť a požadovanú sumu neprihlásila ako budúcu pohľadávku do konkurzného konania vyhláseného na majetok žalovanej, čím sa jej pohľadávka voči žalovanej stala nevymáhateľnou.

20. Čo sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), na ktorý odvolací dôvod žalobkyňa v odvolaní taktiež poukazovala, tak tento odvolací dôvod je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený, pretože v posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, pričom právne závery súdu prvej inštancie sú aj v zhode s judikatúrou najvyšších súdnych autorít, rozhodol vo veci vecne správne.

21. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a tieto vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP, a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

22. Pretože odvolací súd nezistil žiadne pochybenie, rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdil. Nakoľko ani v odvolaní žalobkyňa neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by iným spôsobom boli spôsobilé vyhodnotiť stav zistený súdom prvej inštancie, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné a preto rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa § 387 ods. 2 CSP sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

23. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

24. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, a preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).